

Praksis bag efteruddannelsespolitikken

Gymnasireformens læreplaner lægger op til en ny og mere selvstændig målopfyldelse end hidtil. Uden detailstyrende pensakrav, men med øget fokus på fagenes særlige mål kombineret med bredere studiemæssige kompetencemål, forventes lærerne at kunne se såvel de kernefaglige dybder som potentielle tværfaglige muligheder, alt sammen med fast fokus på elevens kompetenceudvikling.

Hvor vi tidligere så fagene som selvstændige søjler, der alene kunne bære en studentereksamen og derved forberede den unge student til en videregående uddannelse, er der nu et langt skarpere fokus på de studiemæssige kompetencer, der er placeret under, imellem og over fagene.

Samtidig med at målsætningerne mere er defineret som rammer og progressionstrin, der skal nås, er fagbilagene skrevet markant om, og vejledninger til fagene forventes løbende (pr. 1. juli hvert år) at blive justeret.

På grund af det paradigmeskift, som reformen er udtryk for, eksisterer vi under nye forhold, der kræver, at den enkelte lærer som udgangspunkt både accepterer og lærer at udnytte en læreplan og en række fagdidaktiske muligheder, der på samme tid skal være tro mod en faglig kerne og i bevægelse.

Fag og undervisningspraksis skal løbende udvikle sig. Denne udvikling skal styres i spændingsfeltet mellem de faglige mål præsenteret i læreplanerne og evalueringresultaterne i forlængelse af vores arbejde med kvalitetsudviklingen af såvel den konkrete undervisning som af skolen som helhed.

Kvalitetsudviklingen er nødvendig, men også en systematisk erfaringsopsamling, som er blevet bekendtgørelsesfastlagt mere konkret, end det tidligere har været tilfældet. Øget krav til valid dokumentation af undervisningen og af undervisningsforhold samt ikke mindst af vores elevers kompetenceniveau når de forlader skolen med studentereksamen, vil naturligt influere på lærergerningens rutiner.

Samlet set skal vi på Skanderborg Gymnasium prioritere at kunne løfte denne store opgave. Vi fastlægger derfor med dette papir en ny strategi for kompetenceudviklingen og dermed en strategi for lærernes efteruddannelse.

1. Gymnasireformens krav til faglighed, pædagogik og lærersamarbejde.

De nye læreplaner lægger op til, at lærere enkeltvis og i klasseteam nu i høj grad selv skal udfylde bekendtgørelsens rammer for faglighed og kompetencemål. I flere fag, fx dansk, stilles helt nye krav til lærernes faglighed, og i alle fag er focus ændret for måden at arbejde med kendt faglighed på. Reformens kobling af

faglighed og kompetencer har tydeliggjort behovet for udvikling af en fælles forståelsesramme for en række kompetencer inden for samarbejde og formidling.

Kvalitetsbekendtgørelsen stiller desuden krav om, at lærerne og skolen skal kunne dokumentere indholdet af undervisningen over for omverden. Også det betyder ændrede rutiner for lærerne. At kunne tackle disse forhold må prioriteres højt i Skanderborg Gymnasiums tilrettelæggelse af kompetenceudvikling og efteruddannelsespolitik.

2. Medarbejderudviklingssamtaler og efteruddannelse.

Det er vigtigt, at enhver lærer gør sig klart, hvilke krav reformen stiller til ham/hende i det daglige arbejde, samt hvordan en planlægning til opnåelse af de nødvendige kompetencer kan finde sted. En sådan planlægning kan konkretiseres i en medarbejdersamtale, der kan finde sted på både lærerens og ledelsens initiativ.

3. Prioritering.

Deltagelse i efteruddannelse skal godkendes efter aftale med ledelsen. Afgørelsen sker under hensyntagen til de eksisterende ressourcer samt til kursets relevans som beskrevet i pkt. 1 og 2. Ansøgningen kan således begrundes i faggruppens focus samt i den enkelte lærers eget focus, som fx kan være fastlagt i forbindelse med medarbejdersamtaler. Fordelingen af ressourcer sker i øvrigt efter følgende principper:

Der tilstræbes

- høj prioritering af efteruddannelse med relevans for skolens faglige og pædagogiske indsatsområder
- høj prioritering af faglige og flerfaglige kurser med relevans for den fortsatte gennemførelse af reformen
- hensyntagen til særlige forhold enten begrundet i enkelte læreres ønsker om videreuddannelse eller i skolens behov for udvidelse af de eksisterende kompetencer, fx i form af masteruddannelse.

4. Efteruddannelsens form.

Med udgangspunkt i reformens samarbejdskrav og selvejets krav om øget profilering på skoleplan vil en fortsættelse af Skanderborg Gymnasiums tradition for fælles kurser for hele lærerkollegiet være givende. Der kan være tale om pædagogiske indslag på lærermøderne, pædagogiske eftermiddagsmøder, pædagogiske weekender eller andre former for skolebaserede kurser, herunder

kurser og studiekredse arrangeret af faggrupper eller mellem faggrupper, fordi de anses for at være relevante i faggruppernes fortsatte kompetenceudvikling. Et sådant arrangement med program har betingelser som et almindeligt kursus.

For både enkeltfaglige og flerfaglige kurser bør faggrupperne sørge for at lave aftaler med ledelsen om, hvornår det kan være relevant for hele faggruppen at tage på kursus, og hvornår en enkelt person kan repræsentere gruppen for derefter at videregive sin viden til de øvrige. Det er i alle tilfælde en pligt at dele sin nye viden med fagkolleger/teamkolleger.

Efteruddannelse og praksis bag

- Genindførelse af ansøgningsrunder ved starten af hvert semester, med frist hhv. uge 7 og uge 37. Hver faggruppe fremsender ansøgninger til de kurser, der er meldt ud og får efterfølgende forhåndsgodkendelser. Baggrunden er, at kursusudbuddene nu igen er begyndt at komme halvårligt. Hovedkilderne er GL-E, IFPR, VIA og de faglige kurser, udbudt på EMU og i de faglige tidsskrifter.
- Derefter kan sendes løbende ansøgninger til den resterende del af efteruddannelsesmidlerne, de væsentlige udbydere er her igen de faglige foreninger sammen med universiteterne, der også udbyder løbende.
- Desuden anvendes en del af midlerne af pædagogisk udvalg til fælles efteruddannelse i henhold til skolens aktuelle indsatsområder. Denne dels størrelse er afhængig af, om der i årets løb afholdes en pædagogisk weekend/pædagogiske dage.
- I specielle tilfælde, fx ved dyre udenlandskurser, sker der en forhandling af den økonomiske ramme.

Ud fra medarbejdersamtaler og møder i teamene om personalepolitik er det en klar tendens, at fag-faglige kurser står højt på ønskelisten sammen med kurser, der kan bevidstgøre om og udvikle lærerrollen. Kurser af disse typer har ikke præget udbuddet i de seneste år, men er nu ved at komme igen, hvilket er velkomment. Opprioritering af disse kræver ikke ændring af skolens efteruddannelsespolitik, hvor faglige og pædagogiske indsatsområder allerede har højst prioritet.

Punkt 4 om efteruddannelsens form er også stadig gældende. Faggrupperne må selv overveje, hvornår en eller to kolleger kan repræsentere gruppen på et kursus – med pligt til videndeling – og hvornår et kursus er så vigtigt, at hele faggruppen må tage af sted sammen.

Definitionen af efteruddannelse er ikke ændret, der kan søges til alle udbudte kurser, som faggrupperne finder relevante som efteruddannelse. Skolebaserede kurser kan også afholdes som tidligere, som fx i Dansklærerforeningens regi.

Faggrupper kan afholde egne skolebaserede kurser for efteruddannelsesmidler, hvis formålet er i fællesskab at sætte sig ind i nye faglige aspekter. Udvikling af fagligt eller tværfagligt materiale med henblik på undervisning ligger uden for efteruddannelseskontoens midler. Dette finansieres af midlerne til forberedelse.

Faggrupperne kan købe bøger for midler fra efteruddannelseskontoen. De gamle regler herfor gælder stadig. Hvis en faggruppe i fællesskab ønsker at rejse et nyt fagligt emne, kan der indkøbes udvalgte bøger til hvert faggruppemedlem. Af efteruddannelseskontoen gives der ikke midler til abonnementer. Ønsker en faggruppe et abonnement på bøger til depotet, finansieres det af bogkontoen.